

PROJEKTDIREKTIV

Avfallsplan 2020 - 2026

Dnr: KFKS nummer

Godkännande av projektdirektiv för projektet

Datum:

Mats Bohman, trafik- och fastighetsdirektör

Innehållsförteckning

1	Grundläggande information.....	3
2	Bakgrund	4
3	Syfte och mål	5
4	Förutsättningar och begränsningar.....	5
5	Risker och antaganden.....	6
6	Styrgrupp och projektägare.....	6
7	Tidplan.....	7

I Grundläggande information

Alla medlemsländer ska enligt EU:s avfallsdirektiv ha nationella avfallsplaner och avfallsförebyggande program. I Sverige är Naturvårdsverket ansvarig för att ta fram dessa dokument (83 § Avfallsförordningen).

Enligt Miljöbalken 15 kap 41 § ska det i varje kommun finnas en renhållningsordning som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt samma kapitel i miljöbalken.

Den senaste avfallsplanen i Nacka, Avfallsplan 2020, antogs i november 2013 och avsåg perioden 2015 till och med 2020. Nästa avfallsplan ska nu planerligt tas fram för tiden efter 2020 och beslut bör fattas i kommunfullmäktige senast tredje kvartalet 2020.

Sedan antagandet av avfallsplanen 2013 har FN antagit Agenda 2030 för hållbar utveckling med 17 globala mål. Flera mål har koppling till avfall. Ett mål handlar om hållbar konsumtion och produktion med ett delmål om att halvera matsvinnet i världen. Vidare har EU beslutat om nya avfallsdirektiv med ökat fokus bland annat på avfallsförebyggande och höjda återvinningsmål. EU har också beslutat att vissa engångsprodukter i plast ska förbjudas, för att minska nedskräpningen.

På nationell nivå finns en ny nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program. Vidare har regeringen beslutat om nya regler för producentansvar som innebär att förpackningsavfall och returpapper (tidningar) ska samlas in fastighetsnära (fullt utbyggt 1 april 2025). Därtill finns nya föreskrifter och vägledning från Naturvårdsverket om vad en kommunal avfallsplan ska innehålla. Vidare har branschorganisationen Avfall Sverige uppdaterat sin handbok om kommunal avfallsplanering. Viss teknik- och systemutveckling när det gäller hantering av avfall har också skett vilket också bör belysas i det underlag till beslut som tas fram i projektet.

I Naturvårdsverkets föreskrifter och vägledning och Avfall Sveriges handbok lyfter man fram behovet av samordning med och påverkan på stadsbyggandet när det gäller avfallsfrågor. Här bör t ex metod för insamling av avfallet tas upp liksom att i planeringen säkerställa fysisk plats för insamling och hantering av avfall. En anpassning ska också ske till Nacka egna miljömål.

Naturvårdsverkets föreskrifter lyfter fram att det är hela kommunens avfallsplan, alltså inte bara för kommunens ansvar för insamling av hushållsavfall, utan alla nackabor och verksamheter som hanterar avfall liksom frågan om nedskräpning. Vidare ingår att göra en miljöbedömning av avfallsplanen som innehåller en miljökonsekvensbeskrivning (6 kap Miljöbalken).

Natur och trafiknämnden (NTN) är ansvarig nämnd för kommunens myndighetsutövande när det gäller avfall. Framtagandet av avfallsplanen bekostas

av NTN inom befintlig budget. Merparten av arbetet bedöms kunna utföras av Nacka vatten och avfall (NVOA), på uppdrag av NTN. Projektledning och eventuell projektgrupp tillsätts av trafik- och fastighetsdirektören på förslag av projektledaren. Projektledare är Catarina Östlund, Nacka vatten och avfall.

2 Bakgrund

Naturvårdsverket har enligt 83§ Avfallsförordningen fastställt ”Att göra mer med mindre - Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018 - 2023”. I planen och programmet beskrivs Sveriges arbete med att förebygga avfall och nå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin.

Den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande programmet 2018–2023 är samlade i ett gemensamt dokument och ersätter avfallsplanen från 2012 och det avfallsförebyggande programmet från 2014. Arbetet fortsätter med de särskilda avfallskategorier som identifierades i tidigare planer och program som viktiga: mat, textil, elektronik och bygg- och rivning. Plast och nedskräpning är nya områden som uppmärksammats som viktiga att arbeta med.

Ett övergripande syfte med den nationella avfallsplanen är att

- minska mängden avfall,
- minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
- minska de negativa effekter på människors hälsa och miljön som avfall ger upphov till
- främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin och utnyttja resurserna i avfallet
- bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och den miljö- och hälsopåverkan som hänger samman med att avfall uppstår

Nackas avfallsplan ska beskriva hur alla i Nacka kommun i enlighet med den nationella avfallsplanen och de lokala miljömålen ska arbeta med hantering av avfall fram till och med år 2026. Dokumentet är styrande för avfallshantering i kommunen och är ett krav enligt lag. Avfallsplanen tillsammans med avfallsföreskrifterna utgör den kommunala renhållningsordningen.

Nu gällande avfallsplan har sex prioriterade målområden.

1. Förebygga uppkomst av avfall
2. Öka återanvändningen
3. Öka andel avfall till biologisk behandling och materialåtervinning
4. Avfallshanteringen är en naturlig del av den fysiska planeringen
5. Öka insamlingen av farligt avfall
6. Förbättra arbetsmiljön vid avfallshantering

Dessa målområden ska omprövas eller omformuleras utifrån ökad kunskap, ändrade omvärldsfaktorer, t ex ändrat regelverk, och nackasamhällets utveckling.

Naturvårdsverkets föreskrifter för avfallsplanen ska följas och arbete med att ta fram avfallsplanen ska i huvudsak följa organisationen Avfall Sveriges vägledande anvisningar för hur arbetet med att ta fram avfallsplanen kan bedrivas inom kommunen. Utfallet av arbetet med målen och aktiviteterna i handlingsplanen ska rapporteras årligen och revideras vid behov.

3 Syfte och mål

Syftet med planen är att påverka och underlätta för alla som hanterar avfall att minska mängden avfall och avfallets miljöpåverkan. Vad gäller kommunens ansvar för insamling av avfall fokuseras på att underlätta arbetet för privatpersoner och verksamheter genom att öka servicegraden och tillgängligheten till insamlingssystem. Det gäller både i befintlig bebyggelse och vid planering av ny bebyggelse.

Genom krav på samråd vid framtagande av avfallsplanen finns goda möjligheter att lyfta relevanta avfallsfrågor inom kommunen till enskilda och till olika verksamheter. Det är ett tillfälle att öka informationen kring avfall och miljö och marknadsföra önskade beteenden till alla som direkt eller indirekt påverkar avfallsmängder och därtill kopplad miljöbelastning i Nacka. Särskilda kommunikationsmål bör sättas upp vid framtagandet av avfallsplanen och vid implementering av önskade åtgärder.

Kommunens viktigaste styrmedel för att nå planens framtagna mål kommer även fortsättningsvis vara avfallstaxan, lokala föreskrifterna om avfallshantering, information och tillsyn. Därtill förväntas kartläggning av insamlingssystem och bebyggelseplanering hanteras likväl som enskilda individer och verksameters roll gällande avfallshantering och nedskräpning.

I samband med framtagandet av avfallsplanen, samråd och implementering ska fördelning mellan kommunens olika roller för avfallshantering och huvudmannen för insamling av hushållsavfall, Nacka vatten och avfall AB, klargöras. Kommentarer till och eventuella förslag till komplettering till eller ändring av nuvarande samarbetsavtal ska presenteras i framtaget beslutsunderlag.

4 Förutsättningar och avgränsningar

Projektet ska utgå från befintlig kunskap och befintliga styrande och vägledande dokument. Uppföljning av gällande avfallsplan sak ske i huvudsak på samma sätt som tidigare men anpassas i sin redovisning för att vara ett stöd för skrivningar i den nya avfallsplanen. Särskilt fokus ska ligga på redovisning av de ekonomiska konsekvenserna av åtgärder enligt avfallsplanen och hur åtgärderna påverkar taxeutvecklingen långsiktigt också i jämförelse med uppföljning av nuvarande avfallsplanen.

Budget för genomförande är 500 000 kronor inklusive kostnader för kommunikation och trycksaker inför samråd. Häften av kostnaden tas av beslutad budget för NTN 2019 och andra halvan av budget för 2020. Kostnader för

implementering efter antagande i fullmäktige bekostas av respektive nämnd/verksamhet. Åtgärder som ingår i ordinarie uppdrag för NVOA finansieras av avfallstaxan.

Vid framtagande av planen ska särskild vikt läggas vid utbyte, samordning och utbildning vad gäller koppling mellan avfallsfrågor och stadsutvecklingen i Nacka. Detta innefattar t ex utvärdering av olika insamlingssystem för alla avfallstyper och hur de påverkar den fysiska planeringen, olika intressenters ekonomi, huvudmannaskap, genomförande och drift. Här deltar berörda enheter och NVOA inom ordinarie projektbudgetar för stadsutvecklingen. Andra områden som bör prioriteras är hanteringen av kommunens verksamhetsavfall. Vidare ska förebyggande av avfall och minskad nedskräpning fortsatt ges hög prioritet.

5 Risker och antaganden

Insatsen för att revidera och utveckla hanteringen av avfallsfrågor i en ny avfallsplan skall fokusera på att knyta samman befintliga mål på nationell och lokal nivå inom alla områden som har koppling till avfall. Flera av målen i nuvarande plan är fortfarande aktuella men vissa delmål kan behöva ändras. Det kan även finnas behov av nya målområden (ex plast och nedskräpning) alternativt ta bort eller slå ihop vissa områden.

Behovet av vägledning i stadsutvecklingen kring förutsättningarna för insamling av olika avfallskategorier är stort vid tidpunkten för projektets start. Utredningar som gjorts kring frågor om avfallshantering inom stadsbyggandet skall tas tillvara i arbetet. Risk finns att sammanblandning av pågående planering och genomförande i stadsbyggandet och framtagande av avfallsplanen gör att frågor i stadsbyggandet faller mellan stolarna eller att visst arbete sker dubbelt. Det gäller att ta tillvara intresset men hålla isär de olika uppdragen, även vid tidsredovisning för medarbetares deltagande i de olika projekten.

Historiskt har konsekvensbeskrivningar av strategiska beslut varit bristfälliga vilket har lett till senare överraskningar, ofta av ekonomisk art. I underlaget till förslag om antagande av ny avfallsplan i Nacka ska en tydlig beskrivning av konsekvenser ingå för att underlätta politiska beslut och öka förståelsen för avfallsplanens roll. Det innebär att konsekvenser av nationella regelverk eller kommunens egna redan fattade beslut om t ex miljömål eller inriktningar inom stadsbyggandet ska beskrivas tydligt. Detta skiljt från vad som är valbart, med tillhörande konsekvenser, vid framtida beslutstillfällen i Nacka.

6 Styrgrupp och projektägare

Styrgrupp utgörs av trafik- och fastighetsdirektören, stadsbyggnadsdirektören och VD för NVOA. Projektägare är trafik- och fastighetsdirektören.

7 Tidplan

Förarbeten har startats 2018 genom initiativ från NVOA. Projektet startar i mars 2019 och väntas vara färdigt för beslut om ny avfallsplan i god tid innan beslut om mål och budget för år 2021 – 2023, d v s senast tredje kvartalet 2020.

Därigenom kan förväntade beslut om framtida taxeförändringar eller andra ekonomiska konsekvenser ingå i beslut om mål och budget.

För att beslut om åtgärder ska kunna fattas i god ordning inför mål och budget 2021 - 2023 ska ett särskilt ärende med beskrivning av ekonomiska och andra konsekvenser och planens kopplingar till olika relevanta nationella och kommunala mål redovisas redan första kvartalet 2020 före kommunstyrelsens behandling av ramärendet för 2021.

En del frågor som ingår i avfallsplanen direkt rör aktuell planering för avfallshantering i stadsbyggandet och som ska hanteras samordnat med arbete med avfallsplanen bedrivs i särskild ordning efter behoven. Exempel på sådan fråga är användandet av sopsugsanläggningar på västra Sicklaön som ska vara utrett under första kvartalet 2019.

Tidplan, sammanfattning

Aktiviteter

Projektstart

Ta fram projektplan, upphandla konsultstöd

Tjänsteskrivelse NTN, info ta fram ny plan

Workshops, seminarier, möten om åtgärder, justering mål mm

Samråd med verksamheter och organisationer

Förankring mål, åtgärder, indikatorer

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning, inkl ekonomisk konsekvensanalys

Intern remiss till berörda nämnder

Redovisning konsekvensanalys för KS

Utställningsförslag

Layout utställningsförslag

Beslut NTN om utställning

Kungörande, utställning, remiss

Sammanställning yttranden, revidering

Beredning

Antagande KF

Tid

2019

Mars

Mars-april

Mars

Mars - sept

April - sept

Okt - nov

Mars - dec

2020

Dec 2019 - jan 2020

Febr

Febr

Mars

Mars

April-maj

Juni

Aug - sept

Sept/Okt

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

